

Зміст

Вступ.....	2
Налаштування програми	3
Два підприємці на одній касі	4
Підключення РРО	4
Бублик і РРО. Порядок роботи.....	9
Відкриття зміни	9
Службове внесення вилучення.....	9
Х-Звіт	10
Продаж	10
Касовий журнал	12
Друк копії чеку	12
Закриття зміни.....	12
Робота з 2 РРО на одній касі	13

Робота з РРО

Перш ніж мати справу з РРО слід перечитати [закон про рро](#) хоча б по діагоналі. Як би ви не поспішали, щоб вам не говорили інші, яке б розуміння про це у вас не було, просто пам'ятайте: штрафи будете платити ви. Тому в першу чергу читайте закон.

Вступ

Що ж, ви підключили фіскальний реєстратор і настав час пробити перший фіскальний чек. Але перш ніж почати, слід знати, як працює фіскальний реєстратор. Потрібно навчитися новим термінам і пам'ятати, що слово «фіскальний» означає, що те, що зроблено, виправити не можна.

Перший термін, який вам слід засвоїти – це **торгова зміна**. Торгова зміна - це дві умовні позначки в часі, між якими РРО рахує виручку. Торгова зміна починається першою фіскальною операцією: внесення або вилучення грошей з грошової скрині або фіскальним продажем. Торгова зміна закінчується підсумковим звітом: Z-звіт. Згідно з законодавством, зміна не може тривати понад 24 години. Тобто як мінімум одне закриття торгової зміни має бути виконано протягом доби. Але за потреби кількість Z-звітів може буде і два, і три. Наприклад якщо працюють два касири, один до обіду, інший після обіду, то перший касир закриває торгову зміну Z-звітом, потім інший відкриває.

Заклади 24\7. Якщо у вас заклад цілодобовий, то час закриття зміни (Z звіт) регламентується наказом по підприємству. В який саме час робиться перезмінка касирів і коли слід робити Z-звіт.

Якщо в реєстрації вашої торгової точки вказаний графік роботи, то бажано, щоб відкриття і закриття торгової зміни були здійснені у вказаний робочий час.

Другий термін: «**Перехідний залишок**». Залишок в грошовій скрині розраховується за формулою» Залишок на початок + Службове внесення – Службове вилучення + Продаж – Повернення. Якщо під час закриття торгової зміни (Z звіт) в касі лишаються гроші, то вони стануть перехідним залишком для наступної зміни. Наприклад: Якщо сума на кінець торгової зміни склала 100 грн, то наступна зміна почнеться саме з цієї суми.

Ліміт каси - це сума, яку можна залишати в касі після закриття торгової зміни. Якщо не робити службових вилучень, залишок в касі буде збільшуватися, що призведе до перевищення ліміту, а це, на жаль, порушення, яке карається штрафом.

Внесення і вилучення грошей. Це службові операції, які збільшують або зменшують залишок в касі. Нема обмежень по внесенню або вилученню грошей, але слід пам'ятати, що вилучення має мати продовження. Вилучені кошти з готівкової каси мають потрапити на рахунок банку підприємства чи підприємця у вигляді торгової виручки.

X-звіт. Це не фіскальна операція, яка дозволяє перевірити стан готівкових розрахунків, коли була відкрита торгова зміна «дата і час», який був залишок на кінець, сума продажу, сума внесення і вилучення і власне залишок на кінець. Якщо до вас завітає податковий інспектор, то він в першу чергу зробить X-звіт і перерахує готівку в грошовій скрині і якщо розбіжність складе понад 250 грн, вас покарають штрафом.

Податкові ставки. Ми всі платники податків, але податки бувають різні. Усе залежить від виду діяльності. У самому простому варіанті ви підприємець 2 чи 3 групи, який не має ліцензованих видів діяльності і як наслідок, нульову ставкою податку. У цьому випадку все просто. Податкова фіксує ваш торговий оборот і ви не сплачуєте додаткових зборів. Якщо ви вирішите торгувати ще й алкогольними виробами, то вам доведеться сплачувати «акцизний збір» з продажу цих товарів. У цьому випадку у вас будуть товари, продаж яких не оподатковується, і

будуть товари, з продажу яких вам доведеться платити додатковий податок. Це власне і є податкові ставки. Тобто є товари, з продажу яких ви сплачуєте додаткові податки, а є такі, з яких ні.

Z звіт. Це фактично закриття торгової зміни і підбиття підсумків. Z звіт фіксує виручку, податки і залишок і на кінець.

Фіскальний чек продажу. Це документ, в якому зазначено, що продали, в якій кількості і на яку суму. Окрім цього, в який час, з якою формою оплати. Фіскальний чек скасувати не можна. Це назавжди. Якщо ви допустили помилку у фіскальному чеку (не правильно вказали ціну чи кількість, або неправильно обрали форму оплати), нічого не вдієш. Вашу помилку виправити не можна. Доведеться за неї відповідати.

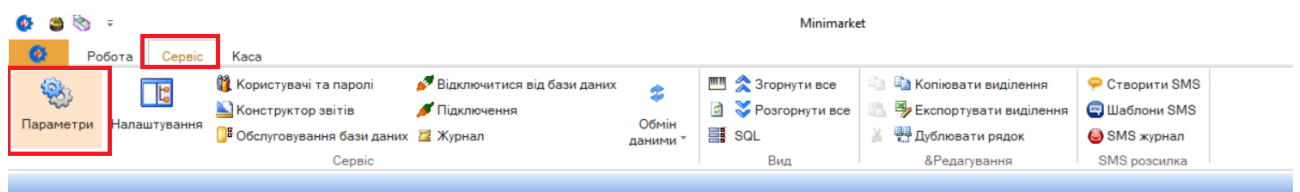
Фіскальний чек повернення. Власне це обернена операція до Фіскального чеку продажу. Тобто вам повернули товар, а ви в свою чергу повернули гроші.

Налаштування програми

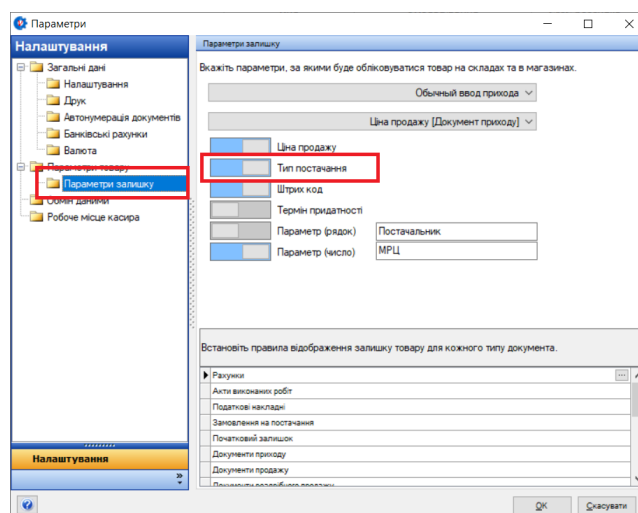
В першу чергу необхідно в параметрах включити опцію «Тип постачання». Тип постачання це прапорець, який може мати 6 кольорів. За цими прапорцями можна визначити на який фіскальний реєстратор, в яку податкову групу слід друкувати товар.

Перейдіть до пункту головного меню Сервіс – Параметри – Параметри залишку.

Крок 1

Крок 2

Насправді, тип постачання це умовний поділ залишку товару. Якщо у вас одна податкова ставка, то тип постачання завжди буде червоний.

Якщо у вас є товари з різними податками, то тип постачання червоний буде основною ставкою, а сині до прикладу додатковою. Алкогольні і тютюнові вироби є акцизними товарами і їх слід програмувати в податкову

групу з акцизним збором, а бакалійні товари будуть мати червоний тип постачання і будуть програмуватися в податкову ставку «Без податку».

Для аптеки, де власник є платником ПДВ, червоний тип постачання може бути 20% ПДВ, синій 7% ПДВ і жовтий 0%.

Два підприємці на одній касі

Тип постачання можна розділити залишок товару між двома підприємцями і як наслідок між двома РРО. Наприклад червоний, синій і жовтий – це перший підприємець, а зелений помаранчевий і фіолетовий – інший.

Тип постачання вказується для кожної товарної позиції окремо. Тип постачання обирається на етапі створення Документу приходу чи початкового залишку. По замовчуванню Червоний, але при створенні документу ви можете обрати потрібний тип постачання.

Якщо виникла потреба змінити тип постачання після часткового продажу чи списання, то це можна зробити в Документі переоцінки. Документ переоцінки не тільки дозволяє змінити ціну продажу, а також решту атрибутів: штрих-код, термін придатності і звісно тип постачання.

Підключення РРО

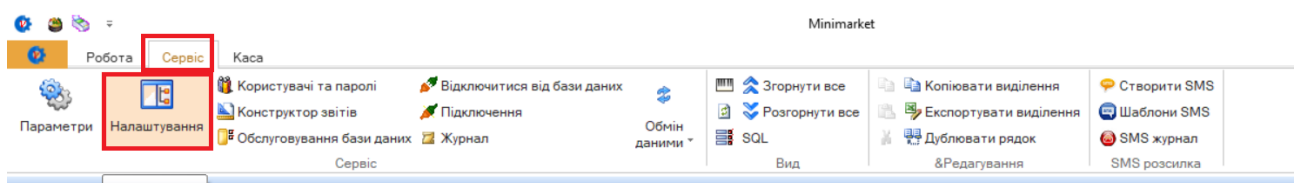
До програми можна підключити два РРО. Процес налаштування однаковий для обох РРО, тому в прикладах буде розглянуто налаштування основного РРО.

До програми можна підключити два типи РРО: апаратний і програмний. Для роботи з апаратним РРО необхідно додатково встановити OLE драйвер. Програма підтримує роботу з комерційним драйвером PC2EKKR, який в свою чергу може працювати з усіма РРО з державного реєстру і двома безкоштовними від виробників: «Резонанс» і «Екселіо».

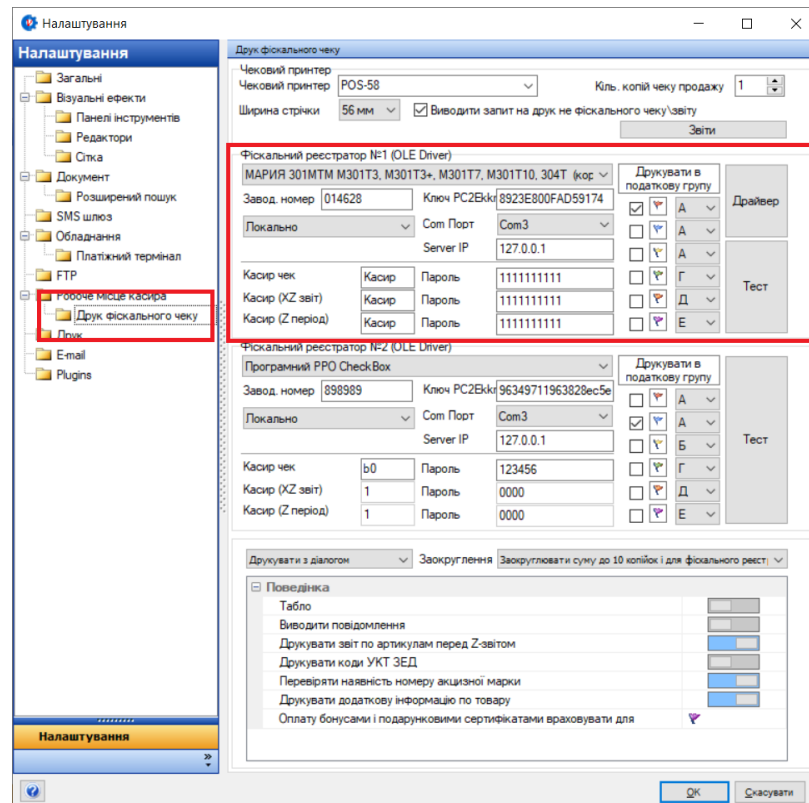
На даний момент програма підтримує тільки програмний реєстратор CheckBox

Для налаштування РРО слід перейти до пункту головного меню Сервіс – Налаштування – Робоче місце касира – Фіскальний реєстратор.

Крок 1

Крок 2

Тип фіскального реєстратора

Кожен фіскальний реєстратор має власний протокол. Тому при виборі тип необхідно бути уважним. Не вірний тип реєстратора гарантує не коректну роботи з PPO.

Заводський номер

Кожен PPO, як апаратний так і програмний має заводський (реєстраційний) номер. Його обов'язково слід вказати

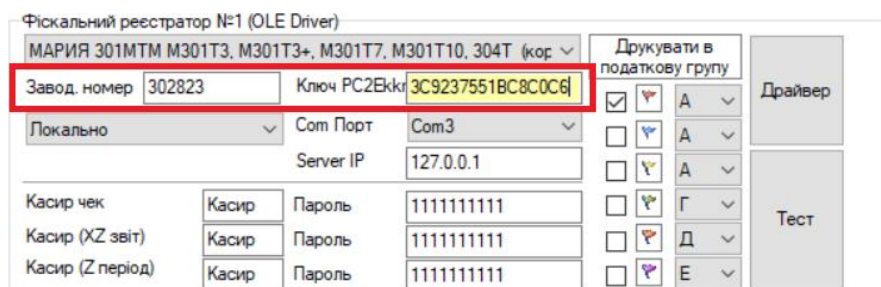
Ключ ліцензії

Ключ ліцензії слід вказувати для драйвера PC2Ekk і CheckBox. Ключ для PC2Ekk надає компанія Техно+ після покупки драйвера, ключ CheckBox можна скопіювати з кабінету сервісу CheckBox

Для апаратного PPO приклад

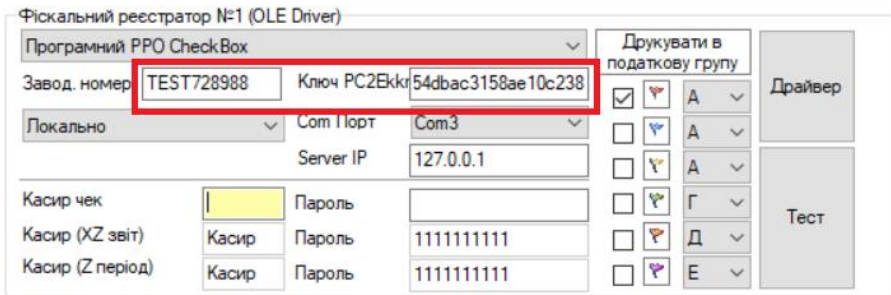
Заводський номер: [302823]

Ключ до програми "PC2EKKR": [3C9237551BC8C0C6]

Для програмного PPO

Фіскальний номер	Номер каси	Ключ ліцензії
TEST728988	1	test5ce92454dbac3158ae10c238

Логіни касирів

В кожному PPO є запрограмовані касири і їх паролі. Змінити логіни касирів можна за допомогою сервісних консолей, які йдуть в комплекті до кожного PPO. Логін касира завжди друкується на фіскальному чеку.

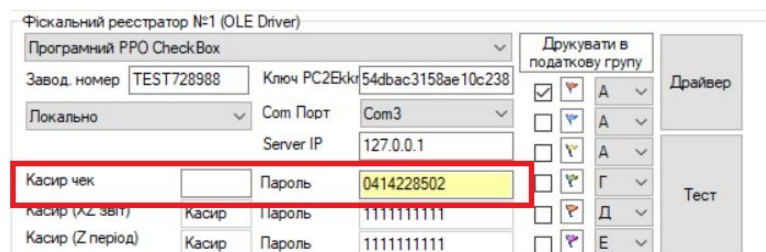
Для програмного PPO достатньо вказати тільки перший логін. Реєстрацію касира можна оформити в три способи:

- Логін і пароль. В цьому випадку слід заповнити «Касир чек» Логін касира і «Пароль» - пароль касира вказаний при реєстрації
- ПІН код. Логін касира слід залишити порожнім, а в якості пароля вказати ПІН код касира Бублик V Програмний PPO
- Динамічна реєстрація. «Касир чек» і «Пароль» залишить порожніми, тоді при першій фіскальній операції програма запросить ПІН код касира.

Логін для апаратного PPO залежить від моделі.

Логін або ПІН код касира для програмного PPO

Логін	Пін-код
test_y01qlkxvt ?	0414228502

Податкові ставки і тип постачання

В кожному PPO як апаратному, так і програмному є запрограмовані податкові ставки. Кожна ставка має відсоток і позначку А,Б,В і т.д.

Податкові ставки для апаратного PPO встановлює сервісний центр. Подивитися які саме ставки запрограмовані можна за допомогою або сервісною утилітою, або роздрукувати X-звіт

Для програмного PPO достатньо натиснути кнопку Тест.

Електронний ЕРРО	
Власник	
Адреса	УКРАЇНА, ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛ., М. ЧЕРНІГІВ
Фіскальний номер	4000072629
Створено	2021-03-10
Оновлено	2021-12-30
Торгова зміна	Відкрита
Режим	off-line
Податкові ставки	
Код 1(А) Назва: d	23
Код 21(А) Назва: test	2
Код 8(Б) Назва: Без ПД	0

Далі необхідно призначити який тип постачання буде відповідати певній податковій ставці.

Фіскальний реєстратор №1 (OLE Driver)				Друкувати в поточною групу		Драйвер
МАРИЯ 301МТМ М301Т3, М301Т3+, М301Т7, М301Т10, 304Т (кор)				☒	A	Драйвер
Завод. номер	014628	Ключ PC2Eкк	8923E800FAD59174	☐	A	
Покально	Com Порт	Com3		☐	A	Тест
Server IP	127.0.0.1			☐	Г	
Касир чек	Касир	Пароль	1111111111	☐	Д	
Касир (XZ звіт)	Касир	Пароль	1111111111	☐	Е	
Касир (Z період)	Касир	Пароль	1111111111	☐		

В процесі фіскалізації братимуть участь товари з відміченим типом постачання. До прикладу, якщо при вказаних налаштуваннях в чеку буде дві позиції з червоним і синім прапорцем, то на фіскальний чек піде тільки позиція з червоним і як наслідок, сума фіскального чеку буде менша за загальний підсумок чеку.

Режим друку фіскального чеку

Касир чек	b0	Пароль	123456	☐	Г
Касир (XZ звіт)	1	Пароль	0000	☐	Д
Касир (Z період)	1	Пароль	0000	☐	Е
Друкувати з діалогом		Закруглення		Закруглювати суму до 10 копійок	
Поведінка					
Табло					
Виводити повідомлення					
Друкувати звіт по артикулам перед Z-звітом					
Друкувати коди УКТ ЗЕД					
Перевіряти наявність номеру акцизної марки					
Друкувати додаткову інформацію по товару					
Оплату бонусами і подарунковими сертифікатами враховувати для					

Фіскальним чек можна друкувати в 3 режимах

- Не друкувати. В цьому випадку чек буде збережений в програмі, але не буде виводитися на фіскальний реєстратор
- Друкувати з діалогом. В процесі збереження чеку буде виведено запрошення на друк фіскального чеку. Касир може натиснути «Згода», тоді чек буде збережено в програмі і надруковано на фіскальний реєстратор, якщо касир натисне «Скасувати», то чек буде збережено в програмі, але на фіскальний реєстратор він не піде.
- Друкувати без діалогу. В цьому випадку програма не буде запитувати касира, а примусово буде відправляти чеки з зазначеними типами постачання на фіскальний реєстратор.

Заокруглення для готівкових розрахунків

Заокруглення можна відключити, включити, якщо прошивка апарату відповідає сучасному законодавству і заокруглювати замість фіскального реєстратора методом знижки – націнки на суму чеку.

По замовчуванню завжди виставляйте «Заокруглювати до 10 копійок»

Інші параметри

Табло

Якщо включено і фіскальний реєстратор обладнаний табло, то буде виводитися сума чеку.

Друкувати звіт по артикулам перед Z-звітом

Ця опція стосується виключно апаратних РРО. Якщо включено, то при створенні Z-звіту буде запропоновано зробити звіт по проданим артикулам. Цей звіт можна зробити тільки в межах поточної зміни.

Особливості апаратних РРО при друці звіту по артикулам. Більшість апаратних РРО під час друку звітів не відповідають на команди програми. Тому, завжди дочекайтеся кінця друку і тільки після того давайте наступну. Якщо ви запустили Звіт по артикулам, то спершу дочекайтеся завершення завдання і вже потім робіть Z-звіт.

Друкувати коди УКТ ЗЕД

Згідно чинного законодавства, код УКТ ЗЕД має бути зазначений у фіскальному чеку, тому включіть цю опцію і заповнюйте коди в Каталозі товарів.

Перевіряти наявність акцизної марки

Включіть цю опцію, якщо буде здійснюватися продаж акцизних товарів. Якщо касир не відсканує акцизну марку, то перед друком чеку буде виведено попередження.

Друкувати додаткову інформацію по товару в чеку

Ця опція корисна, якщо вам необхідно крім зазначених законом параметрів артикулу вивести додатково внутрішній код товару, штрих код, тощо. Ця інформація друкується на чеку у вигляді примітки і не є фіскальну інформацією. Така примітка у чеку позначається символом #

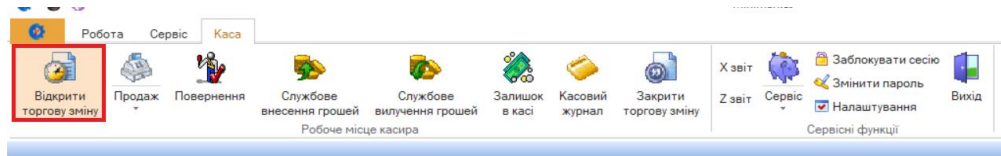

Бублик і РРО. Порядок роботи

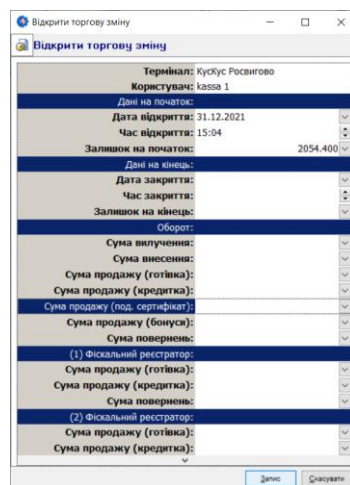
Реєстратор налаштований і прийшов час почати.

Відкриття зміни

В першу чергу слід відкрити торгову зміну як в Бублику так і в РРО. Натискаємо «Відкрити торгову зміну»

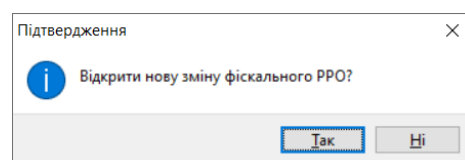
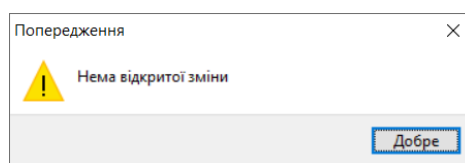

Змінюємо або погоджуємося з залишком на початок

Натискаємо «Запис»

Програма запропонує роздрукувати нульовий чек. Це корисна команда, вона дозволить перевірити готовність фіскального реєстратора до роботи. Для апаратного РРО вийде нульовий чек, для програмного РРО буде здійснена перевірка на відкриття зміни і якщо зміна не відкрита, з'явиться запрошення це зробити.

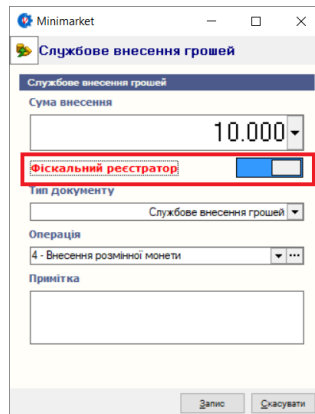
Якщо ви відкриєте торгову зміну, то в кінці роботи обов'язково зробіть Z-звіт.

Службове внесення вилучення

Є фіскальні реєстратори, які пам'ятають перехідний залишок з попередньої зміни, але більшість починає з суми 0. Тому першою операцією має бути службове внесення суми, яка фігурує як залишок готівки в останньому Z-звіті.

Програмний РРО пам'ятає залишок попередньої зміни і службове внесення для нього роботи не треба.

Обов'язково вкажіть, що це фіскальна операція!

Minimarket

Службове внесення грошей

Службове внесення грошей

Сума внесення: 10.000

Фіскальний реєстратор

Тип документу: Службове внесення грошей

Операція: 4 - Внесення розмінної монети

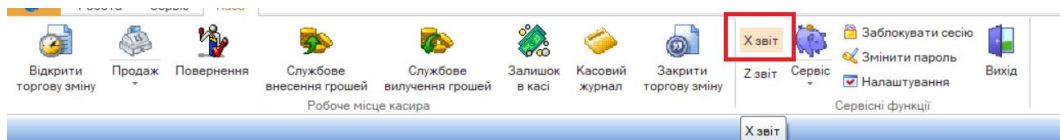
Привітка

Залис Склаувати

Апаратний PPO роздрукує службовий чек, програмний зафіксує суму без друку.

X-Звіт

Перевірити залишок в касі можна X-звітом.

Апаратний PPO роздрукує службовий чек, інформація з програмного PPO буде на екрані.

Програмний PPO

X-Звіт

Створено: 2021-12-31

Оновлено

Залишок на початок: 3 691.11

Залишок на кінець: 3 701.11

Чеків продажу: 0.00

Чеків повернення: 0.00

Готівка

Продаж: 0.00

Повернення: 0.00

Внесення в касу: 10.00

Вилучена з каси: 0.00

Податки продаж

Код 1(A) Назва: d: 0.00

Код 8(В) Назва: ФВРФ: 0.00

Код 21(A) Назва: test: 0.00

Податки повернення

Код 1(A) Назва: d: 0.00

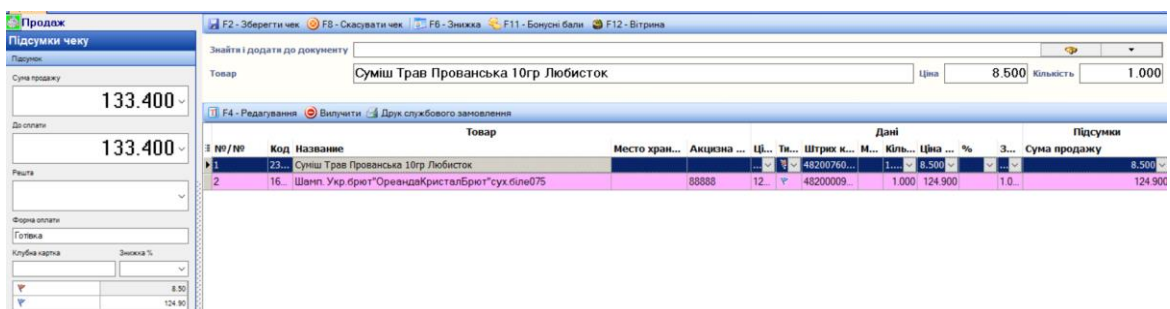
Код 8(В) Назва: ФВРФ: 0.00

Код 21(A) Назва: test: 0.00

OK

Продаж

Касир спочатку набирає товари в чек покупця, оголошує суму сплати і натискає «Зберегти чек»

Продаж

Підсумки чеку

Пашук

Сума продажу: 133.400

До оплати: 133.400

Решта

Форма оплати

Готівка

Клубна карта Знижка %

8.50

124.90

Знайти і додати до документу

Товар: Суміш Трав Прованська 10гр Любисток

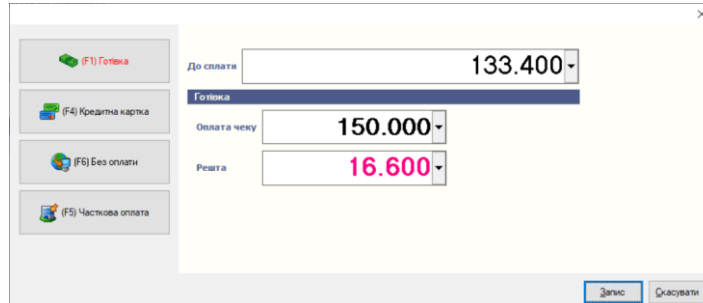
Ціна: 8.500

Кількість: 1.000

№/№	Код	Назва	Место хран...	Акцiзна ...	Ці...	Тл...	Штрих к...	М...	Кіль...	Ціна ...	%	З...	Сума продажу
1	23...	Суміш Трав Прованська 10гр Любисток			48200760...	1...	8.500						8.500
2	16...	Шанп. Укр.бриг**ОреандаКристалБриг**сух.cіle075		88888	12...	48200009...	1.000	124.900	1.0...				124.900

Рожевим кольором підсвічені позиції з типом постачання, що призначені для друку на фіскальний реєстратор.

Наступний крок визначення форми оплати: Готівка чи Кредитна картка

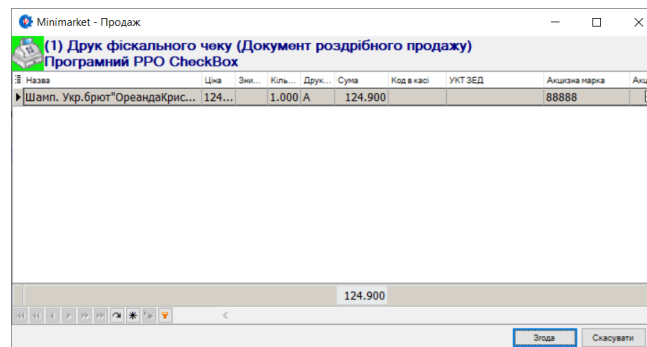

Касир обирає форму оплати, для готівки слід внести суму, яку дав покупець для підрахунку решти.

Фому оплати слід вказувати обов'язково!!!!

Касир натискає запис, далі в залежності від налаштувань діалогу друку фіскального чеку може з'явитися підтвердження друку фіскального чеку.

Наприклад налаштовано «Друкувати з діалогом»

Касир має змогу переконатися, що все вірно і натискає Запис. Якщо касир натисне «Скасувати», то чек буде збережено в програмі, але фіскальний чек не буде надруковано.

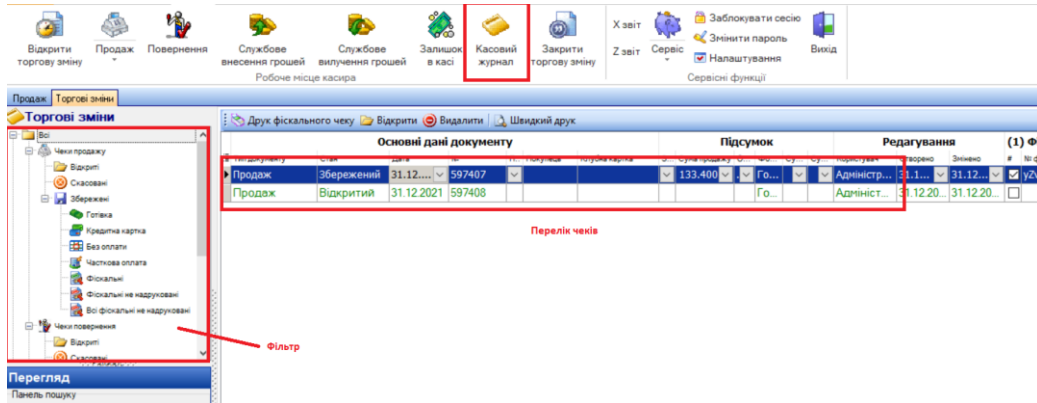
Перевірити фіскальний залишок завжди можна за допомогою X-звіту

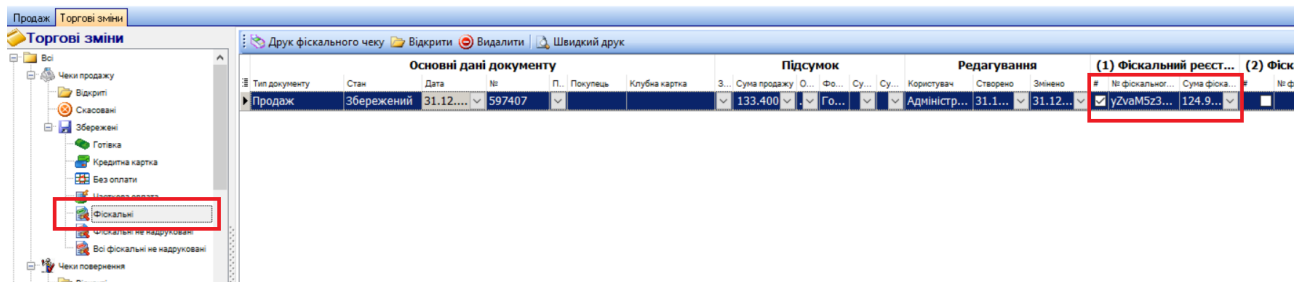
X-Звіт	
Створено	2021-12-31
Оновлено	
Залишок на початок	3 691.11
Залишок на кінець	3 826.01
Чеків продажу	1.00
Чеків повернення	0.00
Готівка	
Продаж	124.90
Повернення	0.00
Внесення в касу	10.00
Вилучення з каси	0.00
Податки продаж	
Код 1(A) Назва: d	23.35
Код 8(В) Назва: ФДрВ	0.00
Код 21(A) Назва: test	0.00
Податки повернення	
Код 1(A) Назва: d	0.00
Код 8(В) Назва: ФДрВ	0.00
Код 21(A) Назва: test	0.00

Касовий журнал

В касовому журналі можна переглянути всі чеки за поточною зміною. Касовий журнал обладнаний фільтром, за допомогою якого можна відсортувати перелік чек за певними ознаками.

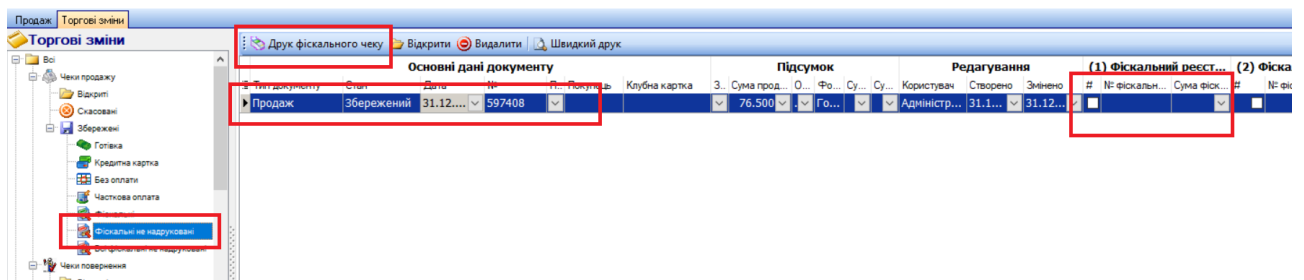

Як визначити чи був чек фіскалізований чи ні? Кожен чек має ознаку друку на фіскальний реєстратор, номер фіскального чеку і суму.

В нашому прикладі чек було фіскалізовано.

Якщо під час фіскалізації сталася помилка і чек, то в касовому журналі можна фіскалізувати чек після усунення проблеми. Для цього слід вибрати у фільтрі «Фіскальні не надруковані» і натиснути «Друк фіскального чеку»

Друк копії чеку

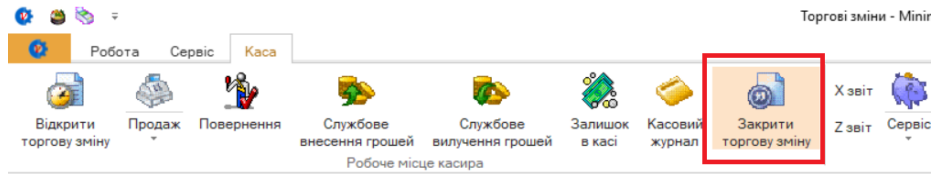
Щоб надрукувати копію фіскального чеку достатньо обрати потрібний чек і натиснути кнопку «Друк фіскального чеку». Якщо в полі номер фіскального чеку є значення, то буде надруковано копію цього чеку. Це справедливо для програмного PPO. Друк копії фіскального чеку залежить від моделі. На жаль, більшість апаратних PPO цього не вміє.

Закриття зміни

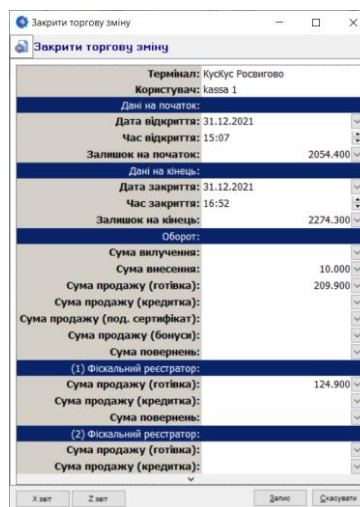
Закриттям фіскальної зміни вважається команда Z-звіт. Перед закриттям зміни зробіть X-звіт, звірте виручку, зробіть службове вилучення за потреби, а вже потім обирайте команду «Закрити торгову зміну».

В процесі закриття програма зробити Z-звіт.

Крок 1

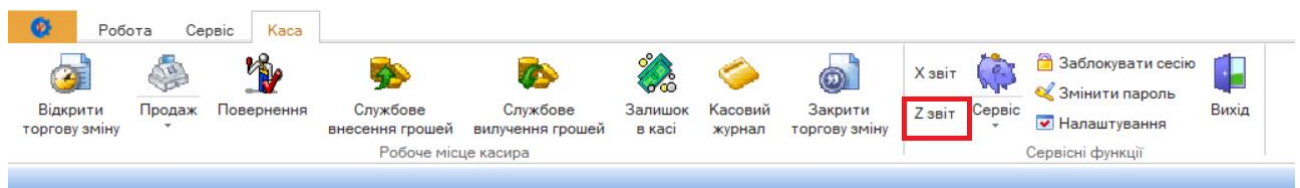

Крок 2

Касир натискає «Запис» і наступним кроком буде створення фіскального Z-звіту.

Якщо з якихось причин не вдалося створити Z-звіт під час закриття торгової зміни, то можна обрати команду головного меню Z-звіт.

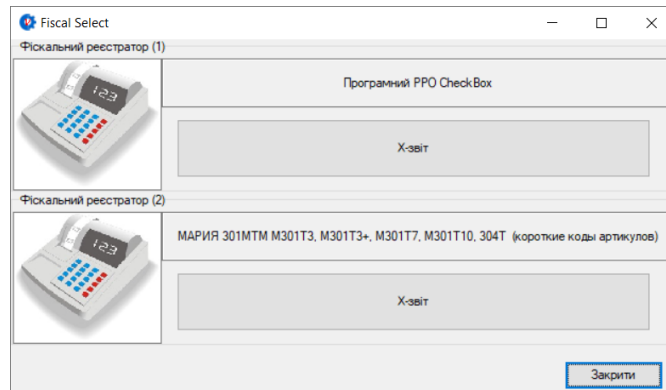

Порада. Спочатку закрийте зміну і в цей час зробіть Z-звіт. Тільки якщо не вийшло, тоді використовуйте команду Z-звіт головного меню.

Робота з двома РРО на одній касі

Робота з двома РРО на касі нічим не відрізняється від роботи з одним РРО. Різниця полягає в тому, що програма кожен раз буде запитувати для якого саме РРО слід виконати команду.

Приклад X-звіт

Друк чеків

Якщо є змішаний чек по типам постачання, то програма спочатку запропонує друк на перший реєстратор, потім на другий. Розподіл товарів між двома чеками відбудеться згідно налаштованих типів постачання.

Z-звіт

В процесі закриття торгової зміни Z-звіт треба буде робити по черзі на кожен реєстратор окремо.

Підсумки

Робота з фіскальним реєстратором не така вже складна, як може здаватися на перший погляд.

- Початок роботи – це нульовий чек або X-звіт
- Кінець роботи – це закриття зміни Z-звіт
- Перевірка стану каси: залишок грошей, оборот, податки – це X-звіт
- Внесення розмінної монети – Службове внесення
- Інкасація виручки – Службове вилучення
- Продаж і повернення – це основні фіскальні операції
- Касовий журнал – перелік чеків з позначкою друку на фіскальний реєстратор